

Vainion tilan vuokrasopimus / Oikaisuvaatimus

Kunnanhallitus 13.06.2024 § 231
118/10.00.02/2023

Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää 1) merkitä tiedoksi oikaisuvaatimuksen 2) hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana. Perustelut on esitetty liitteessä. 3) allekirjoittaa pykälän kokouksessa
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.
Käsittely	Heidi Karnattu ja Jouko Viitamaki poistuivat pykälän käsittelyn ajaksi klo 19:35-19:44..
Perustelut	<p>Antti Oikarinen on jättänyt toistamiseen oikaisuvaatimuksen Vainion tilan vuokrasopimusasiasta. 3.6.2024 päivätty oikaisuvaatimus koskee kunnanhallituksen päätöstä 16.5.2024 § 184.</p> <p>Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että kunnanhallituksen päätös kumotaan ja palautetaan valmisteluun.</p> <p>Esityslistan liitteenä on oikaisuvaatimus ja esitys kunnanhallituksen perusteluiksi.</p>
Valmistelija	Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen, 040 157 7045
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Tiedoksi	Oikaisuvaatimuksen tekijä Pyhän Kyläyhdistys ry Elinvoimajohtaja
Muutoksenhaku	Päätöksestä voi hakea muutosta kuntalain 135 §:n mukaisesti kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Aikaisemmat käsittelyt:

Kunnanhallitus 16.05.2024 § 184

Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää 1) merkitä tiedoksi oikaisuvaatimuksen 2) merkitä tiedoksi liitteessä olevan selvityksen 3) hyväksyä oikaisuvaatimuksen, sillä päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Perustelut on esitetty selvityksessä. 4) palauttaa asian valmisteluun
Päätös	Kunnanhallitus päätti 1) merkitä tiedoksi oikaisuvaatimuksen 2) merkitä tiedoksi liitteessä olevan selvityksen 3) hyväksyä oikaisuvaatimuksen, sillä päätös on syntynyt virheellisessä

järjestyksessä. Perustelut on esitetty selvityksessä.

4) ottaa Vainion tilan vuokrasopimuksen uudelleen käsittelyyn todeten seuraavaa:

- Vainion tilasta on tehty 14.5.2024 päivätty markkinaehtoinen arvio Kuntalain § 130 edellyttämällä tavalla. Arviossa todetaan, että kohteen vuokrattavuus on yksiselitteisen heikko. Tämä johtuu ensisijaisesti tilojen heikosta kunnosta. Rakennukset / tilat kaipaavat laajoja saneerauksia, jotta ne olisivat paremmin vuokrauskelpoisia. Arvion mukaan kohde on vuokrattavissa lähinnä nimellisellä vuokralla, jonka lisäksi vuokralainen vastaa kohteen ylläpitokuluista.

- Vuokrasopimus ei täytä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohdassa määriteltyjä valtiotuen tunnusmerkkejä eikä näin ollen edellytä valtiotukeen liittyvää ilmoitusmenettelyä.

5) hyväksyy vuokrasopimuksen liitteen mukaisena

6) valtuuttaa teknisen johtajan tekemään sopimukseen teknisluontoisia korjauksia ja allekirjoittamaan sen

Käsittely

Jouko Viitamäki ja Heidi Karnaattu poistuivat kokouksesta esteellisenä viranhaltijoiden selostuksen ajaksi 19:25-19:40
Elinvoimajohtaja selosti asiaa.

Jouko Viitamäki ja Heidi Karnaattu poistuivat kokouksesta esteellisenä käsittelyn ajaksi 20:32-20:42. Kati Nenonen toimi varajäsenenä pykälän käsittelyn ajan.

Käsittelyn aikana kunnanjohtaja selosti, että elinvoimajohtaja on tilannut Vainion tilasta markkinaehtoisen arvion, joka on saapunut kuntaan 14.5.2024 (Vuokratasalausunto 14.5.2024).

Kunnanjohtaja teki muutetun päätösesityksen:

Kunnanhallitus päättää

1) merkitä tiedoksi oikaisuvaatimuksen

2) merkitä tiedoksi liitteessä olevan selvityksen

3) hyväksyä oikaisuvaatimuksen, sillä päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Perustelut on esitetty selvityksessä.

4) ottaa Vainion tilan vuokrasopimuksen uudelleen käsittelyyn todeten seuraavaa:

- Vainion tilasta on tehty 14.5.2024 päivätty markkinaehtoinen arvio Kuntalain § 130 edellyttämällä tavalla. Arviossa todetaan, että kohteen vuokrattavuus on yksiselitteisen heikko. Tämä johtuu ensisijaisesti tilojen heikosta kunnosta. Rakennukset / tilat kaipaavat laajoja saneerauksia, jotta ne olisivat paremmin vuokrauskelpoisia. Arvion mukaan kohde on vuokrattavissa lähinnä nimellisellä vuokralla, jonka lisäksi vuokralainen vastaa kohteen ylläpitokuluista.

- Vuokrasopimus ei täytä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohdassa määriteltyjä valtiotuen tunnusmerkkejä eikä näin ollen edellytä valtiotukeen liittyvää ilmoitusmenettelyä.

5) hyväksyy vuokrasopimuksen liitteen mukaisena

6) valtuuttaa teknisen johtajan tekemään sopimukseen teknisluontoisia korjauksia ja allekirjoittamaan sen

Perustelut

Antti Oikarinen on tehnyt oikaisuvaatimuksen kunnanhallituksen päätöksestä 27.3.2024. Oikaisuvaatimuksessa esitetään, että päätös tulee kumota, sillä se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja on muutoinkin

lainvastainen. Asiakirjaa ei ole päivätty, mutta se on saapunut kunnan kirjaamoon 16.4.2024.

Esityslistan liitteenä on oikaisuvaatimus ja sen johdosta laadittu selvitys. Selvitys pohjautuu Kuntaliiton lakimiehen ja Suomen Kylät ry:n lakimiehen kannanottoihin sekä Työ- ja elinkeinoministeriön ja Kuntaliiton ohjeisiin. Kuntaliiton lakimiehen kannanotto esteellisyydestä on lähetetty viipymättä asianosaiselle tiedoksi.

Valmistelija	Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen, 040 157 7045
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Tiedoksi	Pyhän kyläyhdistys ry Elinvoimajohtaja
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (kohdat 1 – 4) Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen. (kohdat 5-6)

Kunnanhallitus 25.04.2024

Asia vedettiin pois esityslistalta.

Kunnanhallitus 27.03.2024 § 123

Päätösesitys	Kunnanhallitus: 1) hyväksyy vuokrasopimuksen 2) valtuuttaa vt. teknisen johtajan tekemään siihen teknisluontoisia korjauksia ja allekirjoittamaan sopimuksen
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.
Käsittely	Elinvoimajohtaja selosti asiaa keskeytetyn kokouksen aikana. Heidi Karnaattu jääväsi itsensä ja poistui kokouksesta esteellisenä pykälän käsittelyn ajaksi 21:04-21:05. Asian käsittelyn ajan Kati Nenonen toimi Heidi Karnaattun varajäsenenä.
Perustelut	Vuokrasopimuksen ehtoja on täsmennetty, vuokrasopimusluonnos on esityslistan liitteenä. Vaihtoehtojen taloudellisia vaikutuksia on täsmennetty seuraavasti: Laadittujen kuntoarvioiden mukaan kumpaankin rakennukseen tulee uusia alapohja, korjattava piha-alueen vesien hallinta, sähkö-, putki- ja viemäryöt sekä ulkoverhoilun maalaus, ikkunoiden kunnostus ja käyttötarkoituksesta riippuvat muutostyöt sisätiloissa. Lisäksi koulurakennuksessa seinärakenne suositellaan avaamaan siten, että PAH-yhdisteitä sisältävä tuulensuojapaperin saa poistettua rakenteesta. Korjaustöihin sisältyy pieneltä alueelta asbestipurkua. Arvio korjauskustannuksista on asuntolassa n. 220 000 – 240 000€ ja koulussa

260 000- 320 000€. Arvio on karkea, lopullinen kustannus riippuu rakennuksen tulevasta käyttötarkoituksesta ja työnsuoritustavasta. Korjaustöitä voidaan jaksottaa useammalle vuodelle.

Rakennusten korjauskulujen lisäksi tulevat ylläpitokustannukset, jotka koostuvat mm. sähkölämmityksestä / pönttöuunien käytöstä, piha-alueiden huollosta, vakuutuksista, uimarannan siisteydestä (ml. wc:t) ja laiturin asentamisesta.

Vaihtoehdossa 0 ("ei tehdä mitään") kunnalle aiheutuu vain välttämättömiä ylläpitokustannuksia. Tällöin alueelle ei kuitenkaan voi syntyä elinvoimaa lisääviä toimintoja, ja kunta laiminlyö velvollisuutta huolehtia suojelluista rakennuksista. Vaihtoehdossa 1 (vuokraus kyläyhdistykselle) rakennukset pysyvät käytössä, kunnan taloudellinen taakka kevenee merkittävästi ja alueelle on mahdollista syntyä uusia palveluita, jotka lisäävät alueen kiinnostavuutta. Kunnan vuosittaiset ylläpitokulut rannasta ovat vähäiset. Kunta saa vain muodollisen rahallisen vuokran, todellinen vuokra maksetaan rakennusten ja alueen kunnossapidon kautta. Vaihtoehdossa 2 (tarjouskilpailu) kunta voi saada alueesta merkittävän kertaerän, mutta myyntivoiton epävarmuuteen vaikuttaa korjausvelka ja suojelumerkintä. Lisäksi alueen rannan säilyminen yleisessä virkityskäytössä voi vaikeutua, mikä voi vaikuttaa laajemminkin alueen yleiseen houkuttelevuuteen. Jatkossa ylläpitokuluja ei olisi ja kunta voisi saada verotuloja. Vaihtoehdossa 3 (kunta käyttää itse rakennuksia) korjaus- ja ylläpitokulut henkilöstökuluineen tulisivat kokonaisuudessaan kunnalle. Käyttötarkoituksesta riippuen kunta voisi saada esim. vuokratuloja, mutta suhteutettuna investoinnin suuruuden takaisinmaksuaika on pitkä.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi
Esittelijä	Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen
Tiedoksi	Pyhän kyläyhdistys vt. tekninen johtaja elinvoimajohtaja
Muutoksenhaku	Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen.

Aikaisemmat käsittelyt:

Kunnanhallitus 14.03.2024 § 105

Päätösesitys	Kunnanhallitus: 1) hyväksyy vuokrasopimuksen 2) valtuuttaa vt. teknisenjohtajan tekemään siihen teknisluontoisia korjauksia ja allekirjoittamaan sopimuksen
Päätös	Asia palautettiin valmisteluun yksimielisesti.
Käsittely	Elinvoimajohtaja Sari Niemi selosti asiaa keskeytetyn kokouksen aikana Markku Kankaanranta esitti, että asia palautetaan valmisteluun koska sopimuksen sisältöä on syytä vielä tarkastella, niin että vuokranantajan ja vuokralaisen oikeudet ja velvollisuudet tulevat tarkemmin huomioitua Tero Luoma-aho kannatti esitystä

Pelkosenniemen kunta omistaa Pyhäjärven kylässä sijaitsevan Vainion tilan 583-403-6-4, noin 1,5 ha. Tilalla sijaitsee Pyhäjärven koulun rakennukset koulun (rak. 1947 ja 1951), jotka myöhemmin ovat olleet matkailukäytössä. Lisäksi tilalla on varastorakennuksia ja pihasauna. Pyhäjärven koulu on suojeltu Pyhäjärven oikeusvaikutteisella osayleiskaavalla (2017) maisemallisesti ja rakennushistoriallisesti arvokkaana. Pihapiiriin kuuluu entisen koulurakennuksen lisäksi opettajain ja talonmiehen asunto, navetta ja sauna. Kaavamääräyksen mukaan rakennuksen muutokset tulee toteuttaa siten, että sen rakennushistoriallinen ja maisemallinen merkitys ei heikkene. Tila rajoittuu Pyhäjärven rantaan, jossa on laiturit, grillikatot, varastorakennus ja kuivakäymälä-pukukoppi. Rannan tuntumassa menee kesäisin pyöräilyreitti ja talvisin hiihtolatu. Rakennukset ovat keskeinen osa Pyhäjärven kylämaisemaa. Tilan rannan puoli on ympärivuotisessa, yleisessä virkistyskäytössä, jossa se palvelee sekä matkailijoita että asukkaita. Tila on ollut vuokrattuna yksityiselle matkailuyrittäjälle 1970-luvun lopulta asti. Vuokrasopimus on päätetty yhteisellä sopimuksella vuoden 2023 lopussa. Rantaa ovat hoitaneet Pyhän kyläyhdistys ja alueella vuokralla ollut yrittäjä.

Koulu- ja asuntolarakennuksiin on tehty kuntotutkimus syksyllä 2022. Sen perusteella rakennukset ovat korjattavissa, mutta molemmissa on isoja korjaustarpeita. Osa korjaustarpeista voidaan jaksottaa pidemmälle aikajänteelle ja niiden laajuus riippuu osin tulevasta käyttötarkoituksesta. Kunta on korjauttanut vuotaneet vesikatteet vuonna 2023, mikä osaltaan edistää rakennusten säilyvyyttä käyttötarkoituksesta riippumatta.

Pyhän kyläyhdistys on ilmaissut kiinnostuksensa vuokrata kohde kylätaloksi ja samalla huolehtia rannasta. Vainion tilan tulevaisuutta varten tilasta on tehty vaikutusten ennakoarviointi (EVA) keväällä 2023 ennen kattojen korjaukseen ryhtymistä. Arviointi on toteutettu kunnan arviointiohjetta noudattaen niin, että ensin on määriteltävä arvioitavat vaihtoehdot (5 kpl) ja sen jälkeen arvioitavat näkökulmat. Vaihtoehtojen valinnassa lähtökohtana on ollut maapohjan säilyttäminen kunnan omistuksessa ja rakennusten säilyttäminen rakennussuojelun mukaisesti.

Arvioitavat vaihtoehdot ovat olleet:

- ns. 0-vaihtoehto ("ei tehdä mitään")
- 1. a) myynti kyläyhdistykselle,
b) vuokraus kyläyhdistykselle,
- 2. myynti avoimella tarjouskilpailulla yksityiselle yrittäjälle tai
- 3. rakennuksen ottaminen omistajan eli kunnan käyttöön.

Vaihtoehtojen pohjalta on käyty keskusteleva arviointitilaisuus kyläläisten, yrittäjien, kunnan ja ulkopuolisten kyläasiantuntijoiden kesken. Tilaisuuden jälkeen ulkopuoliset Suomen kylät ry:n asiantuntijat ovat toimittaneet täydennetyt kirjallisen materiaalin. Näin kerätystä aineistosta on tehty yhteenveto, johon on vielä pyydetty näkemyksiä Visit Pyhä-Luostolta alueen matkailuyhteyksien vuoksi.

Loppuarviointina todetaan eri vaihtoehtoista seuraavaa:

- 0-vaihtoehto on kaikista näkökulmista heikoin: ei ratkaise ongelmaa, ei tuota hyvinvointia ja siirtää kustannuksia
- 1-vaihtoehdossa (kyläyhdistys) on selkeitä etuja kaikilla osa-alueilla, mutta myös riskejä. Riskit ovat paremmin hallittavissa vuokrauksessa (1b) kuin myymisessä (1a). Kyläyhdistys voi saada rahoitusta kylätalotoimintaan, mutta rahoitus toteutuu pidemmällä aikavälillä.

Rakennusten kaikkia korjaustarpeita ei tarvitse toteuttaa heti, vaan niitä voi jaksottaa.

- Vaihtoehtoista 1b vaikuttaa tuottavan eniten yleisen edun mukaiselle, toteuttaa kuntastrategiaa ja sen arvoja.
- 2-vaihtoehdossa (avoin tarjouskilpailu) voi olla etuja, mutta myyntiin liittyy huomattavia riskejä riippuen ostajasta. Osaa riskeistä voidaan ehkäistä sopimusteitse. Vaihtoehto toteuttaa heikoimmin kuntastrategiaa, etenkin kuntalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Korjausvelkaisten rakennusten myyntivoitto on epävarma. Kohteen houkuttelevuutta parantaisi myös maa-alueen myynti. Silloin kuitenkin kunta menettäisi alueen rantoineen niin, ettei aluetta ole enää yksinkertaista palauttaa kunnan haltuun, jos kunta niin joskus haluaisi. Kaavassa ranta-alue on urheilu- ja virkistyspalveluiden (VU) aluetta, mikä osaltaan voi haastaa myyntiä ja rannan jatkokäyttöä.
- 3-vaihtoehdossa kunta kunnostaisi kokonaisuudessaan rakennukset ja voisi tuottaa uutta palvelutoimintaa alueelle, mutta vaihto olisi kunnalle taloudellisesti ja henkilöstöllisesti raskain.

Vaihtoehtojen tarkastelun jälkeen yhdistyksen kanssa on käyty neuvotteluja syksyllä 2023 - alkuvuonna 2024, joiden pohjalta on lopulta laadittu luonnos vuokrasopimukseksi.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi
Esittelijä	Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen
Tiedoksi	Pyhän kyläyhdistys vt. tekninen johtaja elinvoimajohtaja
Muutoksenhaku	Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen.